

kjer so obširne trgovine in železnična postaja; je torej tudi za učiteljstvo velika ugodnost in s tem pridobimo dobre učiteljske moči, kakoršne tudi res imamo. Že pri stavbi šole torej se nam je od nekaterih okoličanov nasprotovalo, mnogo pa je ostalo pametnih, uvidevši, da je prepri nepotreben.

Prepir se je še poostiril, ko so se pod Plevno na Bukovcu hoteli stalno naseliti neki nemški menihi in so njim obljubili vpeljati tudi nemški šolski pouk itd. Ker so imenovani menihi s takim samooblastnim postopanjem begali vernike domačih in tujih župnij; zadeli so na naši strani na močen odpor tako, da se njim je bivanje tukaj onemogočilo in šli so nazaj, od koder so prišli. Nasprotje naših okoličanov pa je le ostalo. Nasprotovali so nam, kjer le mogoče, največ seveda pri volitvah. Če smo mi pri volitvah za državni ali deželni zbor glasovali za Žičkarja, so oni zahtevali Hribarja, ko smo volili Roša, so glasovali za Mlakarja, kar so vkljub tajni volitvi sami izdali.

Pričakovati je bilo toraj, da tudi občinske volitve ne bodo tako gladke kakor prejšnje čase; ker so tudi že poprej enkrat poskušali svojo srečo. In letos so imeli obširno, precej dobro skrivno organizirano agitacijo. Pridobili so si na svojo stran tudi večino občanov iz Zaloga in se zavezali s par vaškimi nezadovoljnimi. Parlamentarizem bi se to moralo imenovati združena opozicija. Zmage so bili že kar gotovi. Toda naša stranka je sijajno zmagala na celi črti. Odkar se je začelo pri nas večje zanimanje za občinske volitve, imamo merilo: osem odbornikov v vasi in štiri v okoličih, kar je po davku in prebivalstvu popolnoma pravično. Ker se nam je pa letos, brez male častne izjeme, skoro vsa okolica spuntala; zatorej smo njim za kazen odvzeli vse zastopnike. Prihodnjič pa njim radi povrnemo določene mandate, samo naj ob času volitev nastopijo javno, povejo svoje želje, da ne bomo časnikarjev in bralcev dolgočasili s svojimi osebnostmi.

Da naše slavlje o zmagi ni neosnovano in preirano, so dokaz že zgoraj navedeni razlogi. Če bi zmagala nasprotna stranka, bi pri prihodnji volitvi nam v sramoto gotovo zopet vsi enoglasno volili kakšnega Mlakarja, Čobala, če ne Krempaža. Da so se javno razglasili za Štajercijance, nemškutarje, nazadnjake itd. to naj nikomur ne štejejo v zlo, ker od dosedanjega njih delovanja nismo zamogli od njih boljšega zapaziti. „Štajere“ je njih glasilo, ker volijo od njega hvalisane kandidate. Nemškutarji so, ker nočejo z nami slovensko voliti. Nazadnjaki vsled svojega ravnanja, nasprotstva do šole in napredka spleh.

Toliko toraj o naših volitvah v pojasnenje in Vas prosim, g. urednik, nikar ne kažite mojemu dopisu škarij, rajši ga vrzite celega v koš.

S svojim dopisom pa ne želim nikogar žaliti, ter sem napisal te vrste samo v pojasnilo cenjenim bralcem s srčno željo, da se pri nas vremena zopet zjasni in si sežemo krepko kot stari prijatelji v roko. V to pomagaj Bog!
Tone Gotoveljski.

Videm ob Savi. (Volitve na Vidmu), upamo, da so vendar enkrat končane. Trikrat smo si stali nasproti v bojni črti, a tretjikat smo sijajno zmagali. „Štajere“, veš, kaj je novega? Na Vidmu ti bo kmalu prevroče. Mi gremo naprej. Če ne verjameš, ti pa podam nekaj zgodovinskih podatkov. Pred štirimi leti so zmagali v III. razredu tvoji. Ko smo po triletni dobi prišli na volišče, bi bil III. razred že naš, če bi bil Miha Planinc dal tudi sebi glas. Volitve so bile ovržene. Ko smo se zgrabili drugokrat, je bil III. razred že naš z nadpolovično večino glasov. Zopet je bila volitev ovržena. Dne 28. novembra smo bili že tretjič na volišču. Ta dan se je videlo, da smo ti že pri drugem spopadu preveč premikastili tvoje grešne koščice. Da tako naenkrat pogum zgubiš, si ne bi bil mislil. Zanjč se nisi kar nič prikazal v III. razredu. Saj je tudi edino

pametno in to si zapomni celo večnost, da je v III. razredu tebi za zmirom odklenkalo, da je vsak poskus zaman. 116 glasov ti ne spraviš skupaj, kakor smo jih mi imeli, če bi si tudi naročil take lepake, da bi cel Videm v nje zavil. V II. razredu smo zmagali z nadpolovično večino. Sedaj pa sodi sam, kateri napredujejo. Številke govorijo. Kaj so narodni volilci, tega pa ti tako ne razumeš.

Vsak junaški čin zasluži priznanje in pohvalo tudi od nasprotnika. Tako so delali v rusko-japonski vojski tudi car in mikado ter vojskovodje. Zato se bova pa sedaj prav lepo zahvalila vsem vrlim narodnim volilcem, ki so tako hrabro prikorakali od vseh strani. Torej iskrena zahvala vam, župan Lapuh iz Brezine in vaši čvrti četi; hvala Janezu Novaku iz St. Lenarta in njegovim korenjakom; hvala Artičanom in Ločanom: ki ste nam bili vrlo dobro došli; hvala Rajhenburžanom in vsem drugim volilcem. Glejte ga, še našinec Medved je prišel iz Gorice. Trikrat smo vas klicali, trikrat ste prišli v lepem vremenu, v najhujšem delu, v deževju. Moramo pač reči, da ste nam zvesti po dnevi in po noči, na suhem in na morju. Živili!

Da boste pa g. Nunčič vedli, kdo je tako vesel te zmage, vam naravnost povem, da tisti, katerega ste vi tako nesramno napadli. Svetujete mi, da naj se bolj brigam za cerkev. K temu opominu ste vi pač najmanj opravičeni. Vas še nisem videl v cerkvi od tistega časa, ko sem bil vam za pričo, da se zopet povrnete v katoliško cerkev. Iz vašega zlobnega opisa je videti, kakor da bi bil jaz poseben prijatelj gostiln. Temu ni tako. Cela župnija ve in tudi lahko Videmčani, da ne obiskujem gostiln, razun v izvanrednih slučajih. Da bi si pa za take slučaje pri vas sprosil dovoljenja, se mi ne zdi potrebno. Pravite, da sem se na rožnicensko nedeljo po noči sprehajal z nežnim spolom po ulicah. Če ste to videli, potem bi tudi lahko videli in vedeli, da je šel tedaj cel videmski pevski zbor v Krško. Bilo nas je nad 20 oseb. Zraven so bili obče spoštovani gospodje in gospe. Šli smo skupno tja in nazaj. Če vsem tem ne verjamete, vprašajte vašega suflerja Lojzeka, ki je bil tudi zraven. Hvala za vaš junaški čin. Sluga pokoren.

Maks Ašič, provizor.

Hrastnik—Dol. (Delavske razmere.) Dan 3. dec. je bil za hrastniške in ojstrške rudarje slavnosten dan. Imeli so na Dolu, kakor vsako leto, ob pol 11 uri sv. mašo na čast sv. Barbari, varhinja svojega nevarnega in težavnega stanu. Bilo jih je toliko, kakor še nobeno leto, okoli 500; in to je veselo znamenje, da še slovenskim rudarjem ni ugasnilo trdno zaupanje do mogočne priprošnice srečne smrti. Saj je ravno rudarjevo življenje vedno v nevarnosti, kakor poje njegova pesem g. dr. Antona Medveda v letošnjih večernicah:

Nevarno je povsod življenje,
povsod preti tisoč pogub,
a tako ni nikjer trpljenje,
ko tvoje je, premogaj ljub! ...
Opomni te stopinja vsaka,
da poleg tebe smrt stoji;
povsod na tebe strastno čaka,
nad glavo koso ti vihti.
Kdo potrebuje, kakor ti,
Vsak dan nebeške pomoči?

V smislu teh besed je č. g. dolski kaplan bodril rudarje v svojem govoru, naj bodo vselej pripravljeni na smrt ter razložil — kazaje na junaško smrt sv. Barbare in nesrečno smrt očetomortila Dioskura, srečno smrt pravičnikovo in strašni konec grešnikov. Po sv. opravilu so rudarji mirno in redno s svojo godbo odkorakali na svoj dom.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Mariborske novice. Od 3. topničarskega polka v Gradcu je pobegnil desernik Zwetti. Peljal se je s svojo ljubico v Maribor, kjer ga je pa že policija čakala, ker je bila obveščena iz Gradca. Ob 2. zjutraj dne 2. dec.

so ga prijeli na tukajšnjem južnem kolodvoru. Sprva je šel voljno z njimi, pri stražnici pa potegne naenkrat iz žepa revolver in ustrelil na policaja, kateremu je prestrelil roko. Na to zbeži. Nasproti prišli policaj pa ga prime. Odvedli so ga v vojašnico, ranjenega policaja pa v bolnišnico.

Mariborske porotne obravnave. Dne 20. nov. sta bila obsojena 26letni Jurij Habjanič na 10 mesecev in 34letni Jožef Habjanič na 8 mesecev ostrega zapor, ker sta med tepežem na cesti blizu opekarnice v Leitenšpergu ustrelila delavca Kapfensteinerja in njegovega tovariša Kržižeka ranila. — Anton Ahce, 53letni dninar iz Cvetkove, je dobil osem let težke ječe. Ahce je užgal hišo svoje prejšnje gospodinje Marije Rep v Osluševcih, pri kateri je služil 14 let za hlapca. Užgal je iz jeze in maščevanja, ker ga je gospodinja odpustila iz službe. — Pri Sv. Barbari v Halozah je umorila 23letna dekla Ana Komes svoje novorojeno dete. Obsojena je bila na dve in pol leta težke ječe. — S tem so letošnje porotne obravnave končane.

Koledar za kmetovalce 1906. Dobili smo novo prepotrebno gospodarsko knjigo. Tvrška I. Bonač v Ljubljani je izdala jako pripravo ročno knjižico „Koledar za kmetovalce“, katero je strokovno sestavil g. mlek. nadzornik J. Legvart. Vsi drugi narodi že imajo take žepne kmetijske zapisnike, le slovenski narod je bil izjema. Naprednejši posestniki so se posluževali nemških koledarjev, kateri so ne le jako dragi, ampak tudi zelo pomanjkljivi in ne za naše razmere pisani. Naš koledar je pa izborna sestavljen, tako, da bo vsakemu vzoren svetovalec v vseh gospodarskih zadevah. Vsebinska je: Koledar za l. 1906, poštna določbe, živinoreja, mlekarstvo, vinarstvo, kletarstvo, sadjarstvo, živinozdravilstvo, različne za kmetijstvo važne postave, različne tabele za merjenje lesa, poseben zapisnik za knjigovodstvo in vpisovanje delavcev, zapisnik za beležke itd. Knjižica je jako okusno in pripravo v močno črno platno vezana. Upamo, da bo ta knjižica veliko pripomogla v povzdigo našega slovenskega kmetijstva in jo vsakomur toplo priporočamo. Cena koledarja je samo K 1.80 s pošto 2 kroni in opozarjamo na današnji inserat.

Kamnica pri Mariboru. Viničarka Marija Sternad je prilivala vodo k mleku, ki ga je nosila v mesto. Policija jo je naznanila sodnji. Obsojena je bila na pet dni zapor z dvema postoma.

Težno pri Mariboru. Dne 28. m. m. je umrl nagle smrti Mihael Drenšek, v 45. letu svoje starosti. Šel je zjutraj od doma zdrav in vesel, deset minut od doma pa ga zadene srčna kap, da se pri priči zgrudi mrtev na tla. Rajni je bil skrben oče svojih otrok, pri vseh priljubljen. Zapuščal je troje nedoraslih otrok, ki so sedaj zelo potrebni podpore. Bodi mu zemljica lahka!

Št. Ilj v Slov. gor. Občinske volitve za I. razred so razpisane na dan 14. decem. popoldne ob 3. uri. Vrli slovenski kmečki volilci, na volišče! Če kdo izostane, škodi sebi in svojim soobčanom! Zmaga bo potem gotovo naša!

Pri občinski volitvi na Frankolovem dne 23. novembra t. l., katere se je udeležilo od 284 samo 30 volilcev in sicer iz III. razreda od 193 volilo 7; iz II. razreda od 62 udeležilo 11 in iz I. razreda od 29 12. Izvolili pa so se: Blaž Goršek, Valentin Gorenšek, Štefan Jakop starejši, Tomaž Medved, Vincenc Vrečko, Janez Potočnik, Janez Bezenšek, Janez Potnik, Štefan Jakop mlajši, Dominik Bezenšek, Franc Jošt, za odbornike in Jožef Rečnik, Jernej Medved, Matija Bobik, Jernej Korošec za namestnike. Volitev se je vršila popolnoma redno in mirno.

Kaj pomeni to? Na našo dnevno vest v zadnji številki pod tem naslovom smo dobili od g. dr. Serneca ml. pojasnilo, da je bilo natolcevanje nemških listov, češ da bi g. dr. Sernec napadel šolske sestre, neresnično,

ampak da je omenjeni gospod napadel deželni šolski svet in deželni odbor, ki celjskim Slovencem ne privošči javne dekleške šole v okolici, pri koji priliki je omenil, da bi bile v celjski okolici brez zavoda šolskih sester same analfabetke. Veseli nas, da lahko v tako ugodnem smislu popravimo zadnjo našo vest.

V Mariboru se je ustanovila zadruga „Dom“, registrovana delavska stavbena zadruga z omejeno zavezo. Svoj sedež ima zadruga v Mariboru in razteza svoj delokrog po okrožju mariborskega okrožnega sodišča. Namen zadruge je, preskrbovati svojim članom lastne hiše potom letne amortizacije. Ta svoj namen dosega zadruga s tem, da 1. zida zadružnikom hiše po zadružnih pravilih na stroške zadruge, 2. zida hiše zadružnikom na njih lastne stroške, 3. pomaga zadružnikom posestva kupovati, 4. daje zadružnikom posojila. Zadruga more snovati tudi na svoje stroške tudi vsa tista podjetja, ki stoje s stavbenim poslom v tesni zvezi, n. pr. opekarne, apnenice itd. Kolikor se da že sedaj presoditi, more podjetje postati pri dobrem vodstvu velike važnosti v narodno-političnem oziru; to pa ne toliko v Mariboru samem, pač pa osobito v Studencih pri Mariboru in v vseh ostalih mestih in trgih zadružnega delokroga.

Tragučeva pri Mariboru. V ponedeljek, dne 4. t. m. so našli Robičevega magerja Teichmeistera s preklano glavo v bližini okrajne ceste pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Njegova žena ga je šla iskat, ker ga tako dolgo ni bilo domov iz Maribora. Kljub groznici rani je prišel Teichmeister k zavesti in je povedal, da ga je vdaril neki Sivšek, ki lazi za njegovo hčerko.

Zasebni uradniki. Z Dunaja se poroča z dne 5. decembra: Danes je socialno-politični odsek mesto dr. Forta soglasno izvolil dr. Marcheta za poročevalca o zakonu glede zavarovanja zasebnih uradnikov s pogojem, da v zbornici zagovarja odsekov načrt brez vsake bistvene izpremembe. Ker pa je ta načrt šele kot peta točka na dnevnem redu, bo poslanec dr. Šusteršič jutri v konferenci klubskih načelnikov predlagati, da se dnevni red izpremeni in zavarovanje zasebnih nastavljenecv postavi na prvo mesto.

Ljutomerski Nemci so pošiljali nemškimi poslancem in drugim veljakom oklice, v katerem zahtevajo za Ljutomer ustanovitve kakega večjega zavoda, morda deželne hiralnice, da bi se hirajočim nemškim obrtnikom in hirajočemu nemštvu v Ljutomeru sploh pomagalo na noge. Slovenci so pa pravočasno zasledili nemške nakane ter ostro nastopili proti temu, da namerava nemška stranka zaželeno hiralnico v Ljutomeru izkoristiti v svoje strankarske namene.

V Trbegovcih, župnije Sv. Jurija ob Ščavnici, so pri občinskih volitvah dne 4. decembra v vseh treh razredih bili izvoljeni narodnjaki. Navzoč je bil vladni komisar.

Ptujske novice. Umrli je v Ptuj dne 25. novembra t. l. gospa Marija Fekonja, vdova bivšega zdravnika pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. v 93. letu, tašča G. Možina, nadučitelja v pokoji. S tem se tudi naj popravi notica v zadnji številki, da je umrla gospa Možinova, kar pa ni res; rajna je bila njena mati. N. v m. p.

Velika Nedelja. Pri volitvi župana za občino velikonedeljsko izvoljen je županom g. Blaž Hrzič, svetovalci so gg. Anton Hrzič in Gregor Kandrič, sami vrli slovenski možje, ki se ne bodo dali komandirati od ferbolterja Flucherja. Ves trud Štajerčevih pristajev, spraviti same svoje zveste kimovce v občinski odbor, bil je tokrat zastoj. Upamo, da za vedno! Da bi doslej g. „ferbolter“ ne imel samih odvisnih mož v odboru, bi stvar tudi na gospodarskem polju dosti bolj izgledala in ne bi našel sedaj novi odbor samih težav. Upamo, da se bo novi obč. predstojnik povsod pokazal odločnega Slovenca, in zraven tega vrlo skrbel za občinske koristi, ne

pa za koristi grajščine, ker za tiste skrbe že grajščinski oskrbniki sami. Več pesestnikov.

Celjske novice. Žganje je umorilo delavca Jurija Soline, ki si je tega strupa preveč privoščil. Našli so mrtvega na ulici! — Nemška tvrdka F. Janesch je ustavila plačila, ker ni denarja! Je pač začelo pomanjkovati slovenskih grošev!

Drznost celjskih nemških trgovcev! Tudi celjski nemški trgovci so se razrepnili, ko so dobili v roke dvojezične volilne listeke za volitev v trgovsko in obrtno zbornico. O, denar slovenskega kmeta jim pa presneto diši, če je le dosti takih neumnežev, ki jim ga nosijo!

Vojnik. V četrtek zvečer, dne 30. nov. je prišel v gostilno pri Rataju 27 letni Ignacij Gorjup. Naročil si je žganja. Ko ga je že izpil dva četrta litra, se ponudi nekdo in mu pravi, da mu plača, kolikor hoče piti „sladke kapljice“. Ignacij je izpil osem četrtnik žganja. Pozno v noč je kolovratil iz gostilne. Našli so ga drugo jutro na cesti pred tisto gostilno mrtvega. Vozniki iz Vitanja bi bili v jutro mrtveca kmalu povozili. Prenesli so ga v mrtvašnico. Komisija iz Celja je izjavila: vzrok smrti alkohol. Nesrečnež zapušča mlado, nepreskrbljeno ženo. Imejte usmiljenje s kozarčkom, ker kozarček ga nima z vami!

Šmarjeta pri Vojniku. Božjast je dobila napisna tabla nekega kovača v Šmarjeti. Njen posestnik jo je že večkrat dobro pribil nad svojo kovačnico — pa šment ima tako bolezen, da ne mara zgoraj ostati. Kakega lepega jutra obleži na tleh. Hudobni jeziki pripovedujejo, da je te bolezn kriv nemški napis. Poskusite s slovenskim, morebiti božjast preneha. Čudna bolezen to...

Dobrna pri Celju. Občinske volitve so razpisane na dan 20. decembra. Že danes opozarjamo slovenske volilce, da naj se ne dajo motiti po čvekanju nemčurskih šnopsarjev in njihovih prijateljev. Ni se treba bati nobene grožnje, nobene zamere. Kaj pa, če se tudi kdo zameri kakemu nemčurskemu podrepniku! Gre se za to, da ostane občinski zastop v rokah domačinov! Tujci naj komandirajo v svojih občinah, ne pa v naši. Dobrnčani, ne pozabite, da je sedaj najlepša priložnost, enkrat za vselej pokazati vsem lačenbergarjem in nemčurjem, da smo sami gospodarji v svoji občini, in da to hočemo tudi ostati. Auer in njegovi prijatelji so s svojimi pritožbami pogoreli, poskrbimo za to, da pogorijo tudi pri volitvah. Dolžnost vsakega volilca je, da pride 20. decembra za gotovo na volišče in voli domače može, od katerih imamo zaupanje. Dobrnčani! Te volitve so odločilne važnosti za Dobrno; naj torej noben slovenski volilec ne postane — izdajica svojega naroda!

Občinski zastop v Brezni je v svoji seji dne 1. dec. 1905, v imenu cele občine sklenil, da se v polnem obsegu pridružuje vsem onim, ki se borijo za uvedbo splošne in neposredne volilne pravice za vse zakonodajalne zastope, v prvi vrsti za državni in deželni zbor! Nadalje je taisti odbor sklenil, da se bodo odslej sprejemali uradni dopisi samo v slovenskem jeziku pisani in tudi v taistem jeziku naslovljeni. Nemške uradne dopise in ukaze sme župan nerešene vrniti. Zadnji sklep se naj obvesti vsem oblastim, pod katere spada občina Brezen. — Živele občine posnemovalke!

Sv. Lenart nad Laškim. Veselje je prebirati naše vrle slovenske časnike, kako pogumno se bojujejo s sovragi za pravice zatiranega slovenskega ljudstva, katere mu gredo po božjem in cerkvenem pravu. Človeka navdaja up boljše bodočnosti, ko čita, kako se v tem ali onem kraju potegujejo za enakopravnost slovenskega naroda z drugimi narodi države. Da bo pa zmaga gotovejša, želeli je, in to po pravici, da se dvignejo vse občine med nami in vsi javni zastopi ter zahtevajo povsod splošno, enako, tajno in direktno volilno pravico, ker le z dosego te povsem opravičene zahteve bomo močni postali. Zahtevajmo pa tudi povsod slovenskega uradovanja v vseh

naših uradih, ne meneč se, je-li komu ljubo ali ne, ampak pravica mora zmagati. Pokažimo, da nismo zaradi uradov oziroma uradnikov mi v državi, temveč oni radi nas. Bratje, to ni malenkost, to se ne pravi komarje lovit, temveč pomagati narodu do samostalnosti. Začnimo v dobrem, četudi v malem, da bomo končali v velikem. Zbirajmo se pod belo-modro-rdečo slovensko zastavo, na kateri naj se blišči sveti križ kot znamenje zmage in odrešenja, stopimo v vrste bojevnikov za dobro stvar, Bog nam bo pomagal in sreča junaška!

Sv. Jurij ob Taboru. Na zborovanju katol. politič. društva dne 3. decembra, katerega se je udeležilo tudi precej zavednih mladencev, razpravljal je predsednik društva, g. župnik Z d o l š e k v daljšem govoru o splošni, enaki in tajni volilni pravici. Zborovalci so z zanimanjem sledili njegovim izvajanjem, zlasti ko je kazal na razmere v drugih deželah. Ugovori katoličanov ne izdajo nič, to nam kaže Francoska. Ako hočemo narodnih pravic, ako nočemo takozvane proste šole — šole brez križa, verouka in molitve, pa ločitve zakona, za kar se v zadnjem času v naši državi agitira — potem treba krščanskemu ljudstvu pravic, zlasti razširjene volilne pravice, pa tudi zavednosti in odločnosti. Belgijci so pokazali, kak ugovor je najboljši na napade na verska čustva in ljudske pravice, ko so pometli z liberalci in brezverci ter spravili krščanske može v zbornico. Slovenci si upamo priboriti svoje narodne in verske pravice samo s splošno, enako in tajno volilno pravico za državni in deželni zbor, zato je bila tozadevna resolucija z navdušenjem sprejeta.

Št. Pavel pri Preboldu. Pretečeni teden sta se tu dogodila dva slučajja nagle, neprevidene smrti. Našli so mrtvega Matijo Janežič v Reki, ki je ves čas kot neoženjenec čisto sam prebival v svoji koči. Radi tega so ga ljudje splošno „puščavnik“ imenovali. Mukanje lačne živine je sosedo opozorilo, da so ga šli iskat. Ker je kot invalid mnogo let pokojnino dobival, se je mislilo, da je zapustil precej denarja. Pa le nekaj krajcarjev so našli. Še-le, ko so skrbno preiskali od tal do vrha poslopje, dobili so hruvilno knjigo, glasečo se na okoli 2000 K in pa nekaj gotovine. Oporoka se ni našla. Večkrat se je rajni puščavnik izrazil, da bosta za njim le cesar in cerkev dedič. Prvo se bo tudi zgodilo, ker ni imel sorodnikov. — V ponedeljek smo pokopali spoštovanega moža stare korenine, Janeza P o č a j iz Latkove vasi, ki je zadnjo zimo s svojo ženo obhajal zlato poroko. Nagel izbruh krvi mu je nepričakovano zadal smrt. Kako priljubljen je bil rajni, pričal je velikaški pogreb. Vsi gostje na zlati gostiji so ga spremili h grobu. — Predstava igre „Pravica se je izkazala“ v izobraževalnem društvu se je vrlo izvršila. Ker so fantje že tolikrat igrali, je bil njih nastop dovršen kakor igralcev po poklicu. Prostori so bili prenapolnjeni in tudi blagajna ni ostala prazna!

Kozjanske novice. Čutili so se zopet tukaj dne 16. in 21. listopada sredno močni potresni sunki. Potresova smer je prišla z groznim bobnenjem od južno zapadne strani in drvila proti severu. Nekateri ljudi je močno prestrašilo. V nekaterih krajih je plaz potegnil. Druge posebne škode ni napravil. — Že nad 8 tednov je vedno černo in deževno vreme. Skoraj ni bilo nobenega dneva popolnoma lepega. Vedno se vrsti dež in sneg. Blato je čez blato! — Časi za rigolanje so tu, pa ni moči delati. Za nasteljo zelo slaba prede! V velikih skrbih so ubogi ljudje; a še bolj uboga bode nema živina, ki bo morala na mokrem ležati. Take jeseni že neki ni bilo nad 30 let. Vreme se vedno po ključu suče. Kdor razume na ključ, ki je baje najboljši vremenski prerok, lahko prerokuje vreme. Tako kaže prihodnja polna luna lepo. No, bomo videli, če bo res! — Tako velečastnega spreveda že davno ni bilo v Kozjem kakor je bil v nedeljo, dne 26. listopada, ko so se pokopavali telesni ostanki priljubljene gospe dr. Peitler. Zadnjo slovo je govoril ganljivo

g. dr. Jančič. Spreveda so se udeležili vsi sodnijski uradniki, trški gospodje in gospe in mnogobrojna vrsta domačinov in tujcev. Venci so bili večinoma s slovenskimi napisi. Rajna gospa je bila bogoljubna in visoko spoštovana. Naj v miru počiva! — Dne 21. listopada je bil v Podčetrtnu velik jesenski sejem. Prodajala se je razna ropotija. Tudi sitnih judov ni manjkalo, ki so vedno kričali: „Janez, moj kšest ne gre več!“ Pa tudi napredni naprednjaki, podčetrteški purgarji so prodajali slovenskim kmetom svojo posilnimsko modrost z boletami po 10 in 20 helerjev za živinska in šotorska stališča. Po prodajalnicah se nahajajo samo nemškutarske razglednice, kakor v kakem trgu na Nemškem. S tem se spozna ali vsaj bi se naj spoznalo, da je Podčetrtek največja trdnjava nemškutarstva v kozjanskem okraju. Zavedni slovenski Podčetrčani, vržite ob prvi priliki proč to grdo nemčurstvo. — Minoli mesec dne 22. sem šel zvečer na sprehod po kozjanskem trgu. Naenkrat zaslišim mogočne glasove, ki so prihajali iz gostilne Pirh. Radoveden stopim v hišo. Tukaj zagledam moža močne postave, ki je klatil z rokami ter neprenehoma vpil: „Heil, kršeni duš, heil!“ Bil je to župan iz Planinske vasi! Občani, spomladi imate občinske volitve, glejte, da ne bo ta mož več župan! Za Planinsko vas je žalostno znamenje, da ji tak mož županuje!

Iz Rajhenburga. Tu smo pokopali v soboto našega občeprijateljnega, dolgoletnega nadučitelja g. Ivana Matko. Rajni gospod je opravljal učiteljsko službo v Rajhenburgu celih 32 let, tako da lahko rečemo, da so bili skoro vsi župljani obsežne rajhenburške župnije v starosti od 10—45 let nekda njegovi učenci. Rajni g. Matko je pa tudi razumel pomen in veliko odgovornost ljudskošolskega učitelja. Kako vnet je bil on za svojo službo, kaže že to, da je še par dni pred svojo smrtjo, že nevarno bolan še opravljal svojo službo. Za tridesetletno uspešno delovanje ga je trg Rajhenburg imenoval svojim častnim članom. Pogreb njegov pa je posebno pokazal, kako so ga spoštovali vsi na daleč okrog. Nepregledna vrsta se je pomikala po trgu, pribitli so njegovi tovariši od blizu in daleč. Šolarji njegovega razreda so šli med sv. mašo k sv. obhajilu in ga darovali za pokoj njegove duše. Na grobu mu je govoril zadnji pozdrav gosp. Brinar, učitelj mešč. šole v Krškem tako lepo, da skoro nobeno oko ni ostalo suho. „Na svidenje nad zvezdami“, so mu klicali tudi rajhenburški pevci in učitelji-tovariši, v pretresljivi žalostinki, ki so jo zapeli ob odprtem grobu nepozabnega pokojnika. Svetila vam večna luč in bodi vam zemljica lahka, blagi gospod nadučitelj!

Gorjane pri Rajhenburgu. Ubil je dne 4. t. m. Maks Kelhar, kmet v Gorjanah svojega očeta. Tudi mater je nevarno pretepel. Ta divja zver je že več let pretepel svoje stariše ter bil radi tega opetovano kaznovan. Nečloveški sin je že pod ključem.

Nove uniforme. Od vojaškega ministrstva poročajo, da dobe lovski polki novo uniformo, ki bo odgovarjala vsem modernim zahtevam, kar se tiče vidnosti in opazanja. Vse stvari iz kovine, (gumbi itd.) so motne barve, jermena nebarvana in vrence za kruh in zavoji za kuhinjsko posodo so iz sivga blaga. Tudi suknje so iz popolnoma sivga blaga. To spomlad, mislijo, da se nova uniforma upelje.

Cerkvene stvari.

Duhovne vesti. Prestavljeni so: čč. gg. kaplani: Ivan Kanský od Sv. Martina pri Slovenjgradu k Sv. Lovrenu v Slov. gor., Maks Ocvirk od Sv. Lovrenca v Slov. gor. k Sv. Martinu pri Slovenjgradu in Anton Trinkaš od Sv. Andraža v Slov. gor. v Drajlji. Vsled bolezni je dobil dopust č. g. Alojzij Sagaj, kaplan v Laporju. — V sa-

mostanu trapistov v Rajhenburgu je umrl dne 18. nov. č. g. P. Albert Berut v 71. letu.

Mili darovi za družbo vednega češčenja: Zavrče 34:10 K, Sv. Peter pri Mariboru 200 K, Artiče 17 K, Sv. Barbara v Halozah 30 K, Majšperg 50 K, Središče 41:16 K, Sv. Ilj pri Gradiču 41:64 K, Sv. Jurij ob juž. žel. 200 K, Stolna cerkev v Mariboru 51 K, Kamnica 10 K, Sv. Marjeta ob Pesnici 50 K, Gorja Sv. Kunigunda 12:37 K.

Društvena poročila.

Gledališka predstava v Mariboru bo dne 10. t. m. ob 8 uri zvečer. Vprizori se prijavljena Govekarjeva narodna igra „Rokovnjači“, ki ima v Mariboru posebno mnogo privlačne sile. Zato je upati, da bo tudi tokrat privabila mnogo občinstva.

Odbor katol. delav. društva v Puščavi je sklenil, da bo društvo imelo odslej zanjprej vsak mesec poučno zborovanje. Prvo je že imelo dne 3. decem., govoril je naš g. župnik Zrnko. Drugo zborovanje bo v nedeljo, dne 10. decem. ob ravno istem času in istih prostorih. Na sporedu je zanimiv govor. Prosimo vse ude, kmete in mladeniče, da se zborovanja udeležijo v prav obilnem številu!

Bralno društvo v Št. Ilju pri Velenju ima svoje prihodnje mesečno poučno predavanje „O volilni pravici“ v nedeljo, dne 10. decem. po večernicah. Vsi člani društva kakor tudi drugi šentiljčani se vabijo, da se v velikem številu udeležijo tega zelo važnega predavanja. Bralno društvo se razven tega pripravlja za veliko veselico, katero priredi na dan sv. Štefana popoldan. Igrala se bo popolnoma nova igra, katera se še ni nikjer na Slovenskem igrala, na vzporedju pa bodo še razne druge zabave.

Središče. Preteklo nedeljo je priredilo naše vrlo učiteljstvo šolsko veselico v prid ubogim otrokom. Obisk je bil dovoljen, med drugimi nas je počastil tudi dež. poslanec g. Kočevar, vendar pa smo pogrešali precej tržanov, med temi osebe, o katerih tega ne bi pričakovali. Predstavljal so otroci mlade „Robinzone“. Gotovo je bil vsakdo presenečen, ko je videl, kako odločno in ob jednem srčkanost so se vedli ti mladi diletantje na naše modru. Posebno veselost in pozornost sta vzbujala „oče Vehar“ s svojo korenitostjo in „korajžno“ navihanimi brčičami, kakor tudi „črni“ orgljar. Nad vse pričakovanje pa je uspela spevoigra gđe. Poljanec „Potovanje po domovini“. Nismo vedli, čemu bi se bolje čudili? Ali izvrstnemu prednašanju, ali krasno ubranemu petju? Brez taktiranja, ob spremljevanju glasovirja, so se izvajale posamezne točke tako lepo, kakor nikdo ne bi pričakoval. Tudi mi smo se divili „krasoti naše zemljice“, opevani iz tako nežnih grl. Ob „potovanju“, bi se kar sami podali z njimi na pot, ako je potovati res tako krasno! In ko smo z njimi vred v duhu prispeli do „cerkvice“, bi tudi sami najraje povzdignili roke k Večnemu, tako veličastno in ob jednem milo je donela molitvica iz teh nedolžnih src. V duhu smo gledali „kmetški dom“, skakali brezskrbno „po logu“, piezali po „planinah“, opazovali „rudarja“ v njegovih rovih in z „ribičem“ ribili v bistri vodici „potoka“ se igrajoče ribice. Ko pa so se „vrnili“ ti mladi potovalci domu, donela jim je zaslužena hvala od vseh strani! Divili smo se — a vsakdo menda ni pomislil, koliko truda in koliko potrpežljivosti je to stalo prireditelje. Zatorej vsa slava g. Serajniku in g. Najžarju. Mladim diletantom pa kliče: „krepko naprej!“ Dobro bi bilo, ako se bi zopet oglasilo tudi naše slavno društvo s kako prireditvijo.

Pilštanj. Pretečeno nedeljo, dne 26. nov. smo imeli zborovanje ali shod katol. slov. izobraževalnega društva. Bil je res pravi shod, kajti ljudstva je prišlo res ogromno veliko, ne samo iz domače župnije, ampak mnogo je bilo videti tudi sosedov. Saj je bilo tudi vredno priti; kaj takega še naše ljudstvo ni slišalo. Veleč. g. dr. Ivan Jaučič, kaplan iz Kozjega,

so nam popisovali svoje potovanje v sveto deželo. Itak samo ob sebi zanimivo snov so nam znali gospod predavatelj še prav zanimivo, deloma resno, deloma jako šaljivo podati. Hvaležen jim je gotovo vsak poslušalec ter ga menda ni, kateremu bi bilo žal za to prekrasno urico. Pridite torej tudi še prihodnjič, kadar se vam bo naznanilo, tako polnoštevilno!

Braslovče. Občni zbor pevskega društva se je vršil dne 3. t. m. pri prav obilni udeležbi. Gospod predsednik Stergar pozdravi navzoče v jako izbranem govoru. Pohvalno omeni, da so se zborovanja udeležili udje skoraj polnoštevilno. Nadalje pa tudi pozdravi cenj. goste. V svojem govoru spodbuja govornik k pristopu k društvu vse one, ki imajo le malo pevske zmožnosti v sebi in stopijo naj v krog naših sotrudnikov. O sedanjih naših sotrudnikih se pa trdno nadejamo, da ostanejo zvesti tudi še nadalje, za kar jih lepo prosimo. Gmotne podpore pa prosimo vse prijatelje petja, da bo naše društvo delovalo še naprej krepko, vztrajno in zvesto v čast našega naroda in v čast mile naše domovine. V odbor so bili voljeni: za predsednika g. Stergar, za podpredsednika g. M. Pergar, za blagajnika g. J. Pergar, za tajnika g. J. Kramer. — Po zborovanju so prijatelji petja darovali precejšno svoto. Vsem tem dobrotnikom „hvala in slava“. Pevke in pevci zabavali so nas s svojim lepim petjem in tako nam je čas, kojega smo prebili v tako prijetni družbi, pač prehitro minol. Ločiti smo se morali premalo. Pri odhodu se je pač vsakemu vrinila misel — dal Bog — na skorajšno svidenje!

Podružnica c. kr. kmetijske družbe za Kozje in kozjanski okraj vabi vse kmete in prijatelje kmetov k svojemu rednemu občnemu zboru, ki se bo vršil dne 10. grudnia ob polu 4. uri popoldne v salonu gostilne g. Ivana Kuželj p. d. Pirh. Vzpored: 1. Pozdrav in poročilo o dosedanjem delovanju po načelniku. 2. Govor g. potoval. učitelja Belleta: delo in skrb vinogradnika in sadjarja v jeseni in čez zimo. 3. Govor g. nadučit. Hočevar iz Zagorja: o gnoju in gnojilih. 4. Volitev novega odbora. 5. Določitev prihodnjega zborovanja: kraj, čas in govorniki. 6. Razni predlogi. Iskreno se vabi vse resnične prijatelje tega za kozjanski okraj prepotrebne družbe, da se gotovo v častnem številu iz vseh far našega okraja udeležijo in z izvolitvijo izkušnih, za kmetijstvo navdušenih mož zagotovijo podružnici obširen delokrog in plodonosno delovanje. — Za načelstvo: dr. F. Jankovič.

Listnica uredništva. Sv. Martin pri Vurberku: Brez podpisa, v koš! — Braslovče: Dopis bi bil g. zdravniku neljub, ker si ne želi osebne hvale, četudi je vrlo zaslužena. Kaj drugega! Pozdravljeni! — G. F. stud. iuris, Gradec: Prosim! Z novim letom ali v „Slov. Gosp.“ ali pa v „N. D.“ Rodoljubne pozdrave! — Gca Slavka Dolinar: Prosim!

Loterijske številke.

Gradec 2. decemb.: 45, 75, 35, 78, 36.
Dunaj 2. decemb.: 35, 90, 78, 79, 68.

Društvena naznanila.

Slovanska čitalnica v Mariboru ima svoj občni zbor v soboto, dne 16. decem. 1905, ob 8 uri zvečer v društvenih prostorih. Vzpored: 1. Poročilo odbora. 2. Volitev odbora za l. 1906. 3. Slučajnosti. Po zborovanju je dražba časopisov. — Odbor.

Čebelaraka podružnica za ptujsko okolico ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 10. dec., ob 3. uri popol. pri Francu Brašču v Nova vasi pri Ptuj. Vsi čebelarji tega okraja se uljudno vabijo. Ant. Arnuga, predsednik.

Slov. čebelaraka podružnica za gornjeradganski okraj bo imel v nedeljo, dne 17. t. mes. po